

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ
100 – і
підсумкової наукової конференції
професорсько-викладацького персоналу
Вищого державного навчального закладу України
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

Чернівці – 2019

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Іващук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.
професор Булик Р.Є.
професор Гринчук Ф.В.
професор Давиденко І.С.
професор Дейнека С.Є.
професор Денисенко О.І.
професор Заморський І.І.
професор Колоскова О.К.
професор Коновчук В.М.
професор Пенішкевич Я.І.
професор Сидорчук Л.П.
професор Слободян О.М.
професор Ткачук С.С.
професор Тодоріко Л.Д.
професор Юзько О.М.
д.мед.н. Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-543-3

© Буковинський державний медичний
університет, 2019

денного періоду доби на нічний. Середньодобові показники імунної системи щурів, які вивчалися, після уведення їм розчину натрій нітрату набували достовірних змін, мали місце й суттєві зміни величин амплітуди коливань у досліджуваних хронограмах.

З'ясовано, що попереднє уведення щурам із нітратним отруєнням олійного екстракту фітомелатоніну нормалізує всі досліджувані показники хроноритмів імунної системи.

Таким чином, аналіз циркадіанних хроноритмів показників гуморального імунітету щурів виявив імуносупресивну дію натрію нітрату, що супроводжується ознаками десинхронозу.

Доведено, що попереднє уведення отруєнням розчином натрій нітрату щурам олійного екстракту фітомелатоніну фірми Ad Medicine (Англія) в розрахунку 0,03 мг на кг тіла тварини нормалізує показники циркадіанних хроноритмів досліджуваних антитіл.

Тимчук К.Ю.

ЧЛЕНИСТОНОГІ ЯК РОЗНОЩИКИ УМОВНО-ПАТОГЕННИХ БАКТЕРІЙ

Кафедра медичної біології та генетики

Вищий державний медичний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Відомо, що умовно-патогенні бактерії спричиняють медичну проблему, причиною якої є їх резистентність до впливу різних несприятливих чинників за рахунок спроможності утворювати біоплівки. Формування біоплівок має важомого значення для існування та захисту мікроорганізмів. Вони зустрічаються скрізь, де можуть бути сприятливі умови для їх формування. Найчастіше утворюються на поверхнях пластикових урологічних катетерів, інтубаційних трубок, на штучних клапанах серця, на зубах людей і тварин, в кишечнику, бронхах та ін. Доведено, що біоплівки дозволяють бактеріям набувати стійкості до дії антибіотиків, ультрафіолетового опромінення, вірусів та несприятливих факторів зовнішнього середовища. Дослідження показують, що умовно-патогенні бактерії, на відміну від патогенних, набувають стрімкого розвитку та стають загрозою у виникненні патологічних процесів в організмі людини.

Багато видів бактерій, живуть на поверхні членістоногих які можуть населяти різні приміщення: фермерські господарства, підприємства, заводи та ін. Тому, з метою діагностики санітарно-епідеміологичного стану приміщень, нами було зібрано та визначено 88 екземплярів безхребетних тварин-жертв павуків у приміщеннях різного призначення ПрАТ «Чернівецька птахофабрика». одного із птахівничих господарств м. Чернівці та проведено мікробіологічні дослідження. Під час досліджень на всіх членістоногих (муха синя, жужелиці, кивсяки, багатоніжки, мокриці, павуки, муха кімнатна) виділено умовно-патогенні бактерії (*Escherichia coli*, *Streptococcus agalactiae*, *Staphylococcus saprophyticus*, *Enterococcus faecalis*, *Staphylococcus aureus*, *Enterobacter cloacae*, *Proteus mirabilis*, *Klebsiella pneumoniae*, *Pseudomonas aeruginosa*).

Всі виділені з поверхонь членістоногих бактерії є умовно-патогенними, а також більшість з них мають властивість до утворення біоплівок. Тому, доцільно проводити ретельний мікробіологічний контроль всіх фермерських господарств, адже можлива загроза у інфікуванні бактеріями товарів виробництва, що в свою чергу може привести до спаду рентабельності даного підприємства.

Хоменко В.Г.

ВПЛИВ МЕЛАТОНІНУ НА ХРОНОРИТМІЧНІ ПОРУШЕННЯ ФІБРИНОЛІТИЧНОЇ ТА ПРОТЕОЛІТИЧНОЇ АКТИВНОСТІ ТКАНИН НИРОК

Кафедра медичної біології та генетики

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Експерименти проводилися на статевозрілих щурах з метою корекції циркадіанних порушень фібринолітичної та протеолітичної активності тканин нирок, викликаними

впливом стресу. Встановлено, що мелатонін має протективний ефект та володіє нормалізуючою хроноритмічною здатністю на процеси фібринолізу та протеолізу тканин нирок при дії іммобілізаційного стресу.

З метою корекції циркадіанних порушень фібринолітичної та протеолітичної активності тканин нирок піддослідні тварини отримували скзогенний препарат - мелатонін, який уводили в дозі 0,3 мг/кг маси тіла. Так, корекція мелатоніном вірогідно змінювала ФФА в кортиkalному шарі нирок о 14.00 годині порівняно з групою, яка не отримувала мелатонін. Амплітуда ритму суттєво знижувалася стосовно контролю. Порівняно з групою тварин, якій не проводили корекції мелатоніном у щурів, яким уводили мелатонін показники НФА в нирковому сосочку вірогідно змінювалися о 08.00 та 14.00 годині. Стосовно ферментативної фібринолітичної активності в сосочковій речовині її рівень вірогідно змінювався о 02.00 годині, порівняно з нелікованою групою тварин. У мозковому шарі нирок мелатонін змінював рівень необмеженого протеолізу низькомолекулярних білків, але не суттєво. Під впливом мелатоніну різко зростала протеолітична активність у нирковому сосочку порівняно з групою, якій не проводили корекцію мелатоніном. О 08.00 та 02.00 годині доби спостерігали високі рівні лізису азоальбуміну стосовно нелікованої групи тварин. Також вірогідно змінювалися показники азоказейну о 02.00 годині доби. Азоколаген наблизявся до контрольних величин. Мезор розщеплення низькомолекулярних білків збільшувався відносно контролю майже в 2,5 раза, високомолекулярних - в 2 рази.

Отже, незважаючи на відсутність повної корекції часової організації системи гемостазу, мелатонін має протективний ефект на процеси фібринолізу та протеолізу при дії іммобілізаційного стресу. У зв'язку з викладеним можна висловити припущення, що активація ферментативного фібринолізу крові та нирок, як і відновлення функціональної спроможності необмеженого протеолізу біологічних систем – направлена на ефективний лізис внутрішньосудинного та внутрішньотканинного фібрину. Проте зміни фазово-амплітудних співвідношень хроноритмів водночас вказують на недостатність корекції мелатоніном змін, що викликані іммобілізаційним стресом.

Таким чином, нами встановлено ефективність застосування мелатоніну щодо корекції патологічного десинхронозу фібринолітичної та протеолітичної активності тканин нирок у ранкові, денні, вечірні та нічні періоди доби, що може бути використаний як протекторний засіб для попередження токсичних ефектів хлоридів металів та стресу.

**Черновська Н.В.
ХРОНОСТРУКТУРА ЦИРКАНУАЛЬНИХ РИТМІВ**

Кафедра медичної біології та генетики

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Циркануальні ритми є складовою частиною адаптаційного процесу людини до навколишнього середовища. Дія їх механізмів забезпечує повноцінне пристосування організму до циклічних змін параметрів довкілля.

Метою досліджень було вивчення хроноструктури цирканульних ритмів у статевозрілих щурів. Експерименти проведенні на щурах масою 140-200 г, які впродовж року знаходились в стандартних умовах з режимом освітлення (12 годин світло : 12 годин темрява). Для дослідження добових ритмів іоновидільної функції нирок заміряли діурез, визначали концентрацію креатиніна в плазмі крові і його екскрецію з сечею та екскрецію калію і натрію (мкмоль/год на 1 кг маси тіла). Швидкість клубочкової фільтрапції та інтенсивність каналецької реабсорбції розраховували за ендогенним креатиніном. Порції сечі збириали 4 рази на добу з 6-годинним інтервалом: вранці о 08 годині, вдень о 14 годині, ввечері о 20 годині і вночі о 02 годині в різні пори року на 15-у і 30-у добу після видалення шишкоподібної залози. За контроль брали несправжньо операціоних щурів.